

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Több-szöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 4 kor., minden további szó 4 fill.

A francia kongregációk.

Az új egyesületi törvény, melyet a francia parlament a múlt nyáron megszavazott, most van végrehajtás alatt.

E törvénynek az éle köztudomás szerint a franciaországi kongregációk ellen irányul és azok nagy részének kiirtását célozza. Kongregációk alatt Franciaországban nemcsak azt értik, a mit mi e néven ismerünk, nemcsak azokat az egyházi társulatokat, melyeknek tagjai egyszerű, ideiglenes fogadalmakat tesznek, milyenek pl. a lazaristák, redemptoristák, vagy a női társulatok közül az angol kisasszonyok, irgalmas testvérek stb., hanem a francia nyelvhasználat szerint kongregációnak nevezetik minden egyházi társulat, legyen bár szoros értelemben vett szerzetesrend, vagy csak egyszerű kongregáció.

Az új törvény szerint az összes, államilag el nem ismert szerzetesrendeknek és kongregációknak egyesületekké kell átalakulniok, nevelési, betegápolási, hitelesítési stb. egyesületekké, s mint ilyeneknek a kormánytól elismerést kell kérniök, melyet ha meg nem kapnak, 6 hónap alatt fel kell oszolniok, illetőleg ki kell vándorolniok az országból. Olyan kongregációk pedig, melyeknek feje külföldön székel, csak a törvényhozás engedélyével kaphatják meg az elismerést, az úgynevezett autorizációt.

Nagyon természetes, hogy ezen törvény folytán a kongregációk egy nagy része abba a kényszerhelyzetbe jutott, hogy vagy feloszolják, vagy pedig kivándoroljon. A kormány ugyanis az állami elismerést attól tette függővé, hogy az illető kongregációk megbarátkoznak-e, vagy sem a köztársaság eszméjével, és alávetik-e magukat belső, házi dolgaikra nézve is az állami ellenőrzésnek? Politikai ténnyé vált tehát a kormány az elismerés kérdését, politikai hitvallást kíván a kongregációktól, a mit pedig a szigorúbb felfogású rendek kerekén megtagadtak. És helyesen tették, bár a pápa kijelentette, hogy a mennyiben a kívánt politikai nyilatkozat egyebet nem tartalmaz, mint az uralkodó kormányforma elismerését, adhatnak ilyen nyilatkozatot a kongregációk tagjai.

Csak hogy a kongregációk közül sokan

úgy gondolkodnak, hogy a mit tőlük az állam követelhet, az sem nem több, sem nem kevesebb, mint az állami törvények tisztelete és lelkiismeretes megtartása. Politikai hitvallást az állam nem követelhet az ő polgáraitól semmiféle címen. Éppen a liberalizmusnak kellene tiszteletben tartania és követnie ezt az elvet, mert a liberalizmus hirdeti leghangosabban az egyéni meggyőződés szabadságát. Persze hogy csak hirdeti, de nem cselekszik a szerint. Már pedig az a kérdés, hogy az ország polgárai, milyen kormányformát tartanak üdvösnek az országra nézve, talán mégis csak az egyéni meggyőződés kérdése.

Ebből a szempontból teljesen jogtalan a francia kormány azon követelése, hogy az általa elismerendő kongregációk a köztársasági kormányformához való csatlakozásukat fejezzék ki. Még kirívóbb ez a jogtalanság, ha figyelembe vesszük, hogy a kormány el nem vitatható jogok fejében követel ilyen hitvallást az ő polgáraitól. Lehetetlen józan észszel be nem látni azt, hogy minden embert megillet az a jog, hogy ha leróvta tartozását az állam iránt, olyan életszabály szerint élhet, olyan állapotban és olyan külső viszonyok között, a minőket létesít magának. Csak ne veszélyeztesse az ember az ő életmódjával az állam érdekeit, ne jöjjön összeütközésbe a közérkölcösség, közbiztonság és a közjólét követelményeivel, akkor állami szempontból egészen közömbös dolog az, hogy milyen életállapotot választ magának az ember, a karthausi baráté-e, vagy a boulevardokat taposó világné.

Mégis nem annyira ez a felháborító jogtalanság kényszeríti a kongregációkat a kivándorlásra, mert utóvégre olyan jogok sérelme forog itt szóban, melyekről le lehet mondani, hanem az a szigorúság, melylyel szabályaikhoz ragaszkodnak. A kongregációk szabályai nem ismernek semminemű politikát. A kik e szabályok szerint élnek, azoknak nem szabad politikai tartalmú nyilatkozatokat nem tehetnek. Ez okból egyes férfi kongregációk, mihelyt a kormány szándékai tudomásukra jutottak, azonnal kijelentették, hogy semmi szín alatt nem kérnek autorizációt, hanem inkább kivándorolnak. E felfogás szigorú-

ságát többféleképpen lehet megítélni, de korrekt volta ellen lehetetlen kifogást tenni.

A női kongregációknál ilyen politikai természetű ok nem gátolja az elismerés kikérését, de ezért azok közül is igen sokan nem veszik igénybe a kérvényezés jogát. A kormány ugyanis a nőneveléssel foglalkozó nem autorizált kongregációk közül a legtöbbször bizalmas úton tudtul adta, hogy nem hajlandó nekik az elismerést megadni. Ezek ennél fogva a kérvényezést meg sem kísérik. Mások pedig azért nem kérvényeznek, mert célszerűbbnek tartják beszüntetni a működésüket, mint sem hogy intézeteik belső berendezésénél az állami ellenőrzést megtűrjék. A mi szintén nagyon kifogástalan álláspont.

Ezen okoknak miatta a francia kongregációk sok ezer tagja útban van már, hogy elhagyja hazáját, nagy kárára a francia társadalomnak, mely ha ezrivel veszi el legjobb, legmunkásabb és legtakarékosabb polgárait, még rohamosabban fog lefelé rohanni az anyagi és szellemi hanyatlás lejtőjén.

Hogy némi fogalmat alkothassunk magunknak annak a hatalmas, a maga nemében páratlan műnek az arányairól, melyet Franciaországban kongregációi humanizmusnak neveznek, meg kell említenünk, hogy a kongregációk kórházaiban körülbelül 100,000 beteg részesült évenként ápolásban, árvaházaikban 60,000 gyermeket neveltek, ugyanannyi nyomorultat gondoztak menházaikban, a vakok, süketnémák és munkaképtelenek számára alapított intézeteikben. Franciaország nagy kiterjedésű gyarmatbirtokain 40 ezernél több szerzetes és apáca áll a keresztény polgárosodás szolgálatában, akik a jótékonyági intézmények és a nevelő-intézetek nagy sokaságát tartják fenn.

A különféle kongregációkhoz az anyaországban és a gyarmatok területén kerek számokban 15,000 szerzetes pap tartozik, 40,000 olyan szerzetes, akik nem papok és 130,000 apáca. Vagyonukból, melyről a szabadkőműves lapok mesés hazugságokat költöttek, mintegy 300 frank esik fejenként egy-egyre.

Az új törvény következtében ennek az óriási kiterjedésű vallási szervezetnek jó egy fele elpusztul. Legkiméletesebb bánásmódban részesülnek a missiókban

működő kongregációk, melyeknek maga a kormány siet felajánlani az autorizációt, mert azok ott egész hadseregeket pótolnak és kulturumunkájokkal Franciaországnak az anyagi gazdagodás terén is nevezetes szolgálatokat tesznek. Ezen szolgálatok fejében a hitterjesztés céljaival foglalkozó kongregációk az anyaországban a kormány és a törvényhozás kegyeire számíthatnak.

De nyilvánvaló, hogy ez az elnéző kegyesség nem egyéb, mint számító önzés, az anyagi hasznosság politikájának legridegebb neme. Franciaországban most csak ennek a politikának van értéke, az erkölcsi javakat a törvényhozás és a kormány semmibe sem veszi, mert mind a két tényező igen jól tudja, hogy a kormányzás szabadkőmives szellemét csak hasznossági politikával lehet életben tartani.

Évtizedek óta nem hódított Franciaország kormánya semmit sem. A politikában nem aratott sikereket, tartományokat nem csatolt a birodalomhoz. Pedig a francia népnek hódítás kell. Most tehát odadobja a kormány a foglalni vágyó elemeknek martalékul a kongregációk vagyonát. Milyen bolond eljárás! Attól, hogy a saját fiait világgá eresztette és a vagyonukat elkobozta, vajjon melyik nemzet gazdagodott meg valaha?!

Megyebizottsági tagok választása.

A megyebizottsági tagok választására figyelemztetjük tisztelt elbarátainkat, miszerint a választó népet már most eleve előkészíteni sziveskedjenek, hogy semmiféle olyan embert meg ne valasszanak a megyei bizottmányba, ki a kormánytól, vagy a megyétől függ. Még ha egyébként tisztességes és jóvaló volna is, de mivel benső meggyőződésének nem képes nyilvánosan érvényt szerezni, az illet sajnálattal bár, de el kell ejteni. Van még nekünk, hála az Égnek, elég tisztességes emberünk, kik függetlenek is egyszermind. — Első sorban a megyei tisztviselők és jegyzők ellen irányuljon figyelmük. Nem személyök ellen, de azon okból kell kiszorítani őket a bizottmányból, mert ők függvén a főispán, illetőleg a szolgabírótól, sokszor saját jobb véleményöknek egyáltalában nem képesek kifejezést adni.

Ezek bizony nem egy esetben köszönettel is lesznek, ha a bizottmányból kimaradnak, mely rájuk nézve csak teher és még erkölcsi kárpótlással sem jár. Valasszanak olyan független embereket, kik a megyei bizottmányba eljárhatnak és *tényleg eljárnak is*. Ezen állás mi előttünk nem mehet csupán megtisztelés számba, melylyel valakit dekorálnak. Ezért nem választandó az olyan, ki már mint virilista amugy is tagja a bizottmánynak, vagy ki hivatalánál fogva tagja, mint a szolgabírók s a megyei központi tisztviselők. Beválasztandók lehetőleg olyanok, kik a vármegye székhelyén laknak, kiknek tehát a megjelenés sem különös fáradságába, sem költségébe nem kerül.

Érdekünkben, fekszik, hogy minél több nyitrai választassék meg a néppártból. A szabad-
elvű párt is tudvalevőleg arra törekszik. Mert ezek minden nehézség nélkül megjelenhetnek a gyűlésen. A szavazás titkos. **Szavaznak az 1901. évre összeírt képviselőválasztók.** Hetven és egy-néhányan lettek a közgyűlésből kiküldve elnököknek. A választás nov. 12., 13. és 14-én történik.

Azért legyenek résen, ne sajnáljanak erre az egy napra semmi fáradságot. Kint és bent legyen állandóan minden választóhelyen emberük, ki a visszaéléseket ellenőrizni tudja. A szavazó-cédulák meghamisítása, eltétele, rendeltetésüktől való elvonása vagy feleselése az 1878. V. t.-c. értelmében öt évig terjedhető börtönnel sújtandó, ha azt a szavazatszedő küldöttség valamelyik tagja teszi; ha más, ugy egy évig terjedhető elzárás a büntetése, de csak úgy, ha a választás alatt vagy a választás után legfőbb 8 nap alatt a választási küldöttség, vagy az ezt kiküldő hatóság előtt *felszámolás történt.* (1878. V. t.-c. 183. §.)

A visszaélésekről nyomban jegyzőkönyvet vegyenek fel és irassák alá két tanuval. Minden küldöttséghez jelöljünk ki ügyes és erélyes bizalmi férfiakat, a kik arra ügyeljenek, hogy a szavazatlapon szabályszerűen nyujtassanak át a szavazatszedő küldöttség elnökének kezébe, s a választó neve pontosan feljegyeztessék. A szavazás behajlított szavazó-lapok átadása által történik. Ennélfogva titkos. A nyomtatott szavazó-lapokból egyes neveket töröljünk s másokat írni meg van engedve. Vigyáznunk kell azonban, hogy az ellenfél, ha bukását biztosra veszi, *két vagy több szavazó-lapot egy választójától el ne fogadjon.* Mert ha nagyobb a szavazati lapok száma, mint a le-szavazott választóké: a választás megsemmisíthető.

Nem választható meg az olyan, ki nem magyar állampolgár, vagy 24 évét be nem töltötte, vagy ki a megye területén legalább két év óta nem lakik, s adót nem fizet. (1886. XXI. t.-c. 23. §.) A szavazás a régi *névjegyzék* szerint történik, mely még 1900-ban lett összeállítva. A választók az elnök mellé 4 (négy) bizalmi férfit jelölnek ki. (38. §.) A választás reggel 9 órakor kezdődik és délután 4-ig tart, melyen túl szavazatot elfogadni nem szabad. (30. §.) A szavazás eredményét még az nap ki kell hirdetni, ha ez nem történhetne meg, a cédulák a bizalmi férfiak által is lepecsételendők. A választásról jegyzőkönyv vezetendő, melyet a bizalmi férfiak is aláírnak.

Ha a jegyzőkönyvet ezek aláírni megtagadnak, ezt a jegyzőkönyvben felemlíteni kell. (41. §.) A választás ellen beadott panaszok 15 nap alatt adandók be az igazoló választmányhoz (42. §.), ha azok csak a választás érvénye ellen irányulnak. Ha azonban valaki ott törvénytelen-séget követne el, akár az elnök, akár magán személy, hogy pl. szavazó-lapot eltép, elsikkaszt, fenyegetőzik, ugy ez ellen a feuyitő feljelentés azonnal a választás színhelyén, vagy legkésőbb 8 nap alatt teendő a megyei bizottmányhoz.

T. elbarátainkat kérjük, hogy ahol győzel-münk biztos, (a jelen hangulat mellett hol nem volna biztos?) és nincsenek olyan jelöltjeik, kik a megyei közgyűlésre tényleg eljárának is, forduljanak a „Nyitrai Szemle“ szerkesztőségéhez, s mi szívesen jelölünk olyanokat, kik feltétlenül megbízhatók, itt a központban laknak, vagy közvetlen közelében s így a gyűlésekre eljárhatnak is.

A néppárt csak azon esetre állandósíthatja győzelmét, ha a megyei bizottmányba is minél több erőt küld be, a kik a választók összeírásánál, a képviselőválasztások vezetésénél is mint hivatalos személyek működhetnek idővel, vagy azok kiküldésénél hathatós befolyást gyakorolhatnak. — Szójanak e szavaink nem csupán Nyitra, de Trencsénmegye területén lakó t. elbarátainknak is.

A bizottmányi tagok legközelebbi választása alkalmából jónak játjuk lapunk barátait különösen figyelmeztetni arra, vigyázzanak a jelölteknek *választhatóságára* is.

Ne adjanak alkalmat és okot a választás megsemmisítésére az által, hogy a törvényben előírt kellekkel *nem bíró* egyéneket választanak meg. Ha pedig ilyeneket *ellenpártosaik* választanának meg, ne mulasszák el ellenök, a választás-

tástól számított 15 nap alatt az igazoló választmányhoz panaszt emelni, s illetve felszólalást beadni.

Az 1886. évi XXI. t.-cikk 23. §-a szerint bizottsági tag általában *nem* lehet:

- a ki nem magyar állampolgár;
- a ki 24-ik életévét még be nem töltötte, vagy a kinek kiskorúsága meghosszabbított;
- a ki gondnokság alatt áll;
- a ki írni és olvasni nem tud;
- a ki a törvényhatóság területén legalább 2 év óta nem bír valamely ingatlant, vagy 2 év óta a megye területén nem lakik és adót nem fizet;
- a ki nem bír azon szellemi vagy anyagi kellekkel, melyek a képviselőválasztók állandó névjegyzékébe való felvételre jogosítanak;
- a ki csőd alatt áll;
- a hivatalvesztéssel, vagy politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésével járó büntetett vagy vétség miatt val jogerejüleg vád alá helyezve;
- a ki fegyház, börtön vagy fogház büntetés hatálya alatt áll;
- a ki nyereségvágyból elkövetett büntetett vagy vétség miatt (esalás, sikkasztás, lopás stb.) jogerejüleg elítélve volt.

Különösen a d) és e) pontokban foglaltakra hívjuk föl a közfigyelmet. S vegyék tudomásul lapunk t. olvasói azt is, hogy a december 19-ére kitűzött megyei tisztújításnál, az 1902. évre megállapított virilisták és a most választott választottak, valamint azok fognak szavazni, a kiknek mandátuma még le nem járt.

Igy intézkedik az e tárgyban a megyéhez leérkezett belügyminiszteri rendelet.

Alispán-jelöltek.

Ha igaz — pedig igaz — hogy: nem hiába mozog a falevél, s nem hiába kong a vészharang, akkor Nyitrai megyében nemsokára főispánválasztás lesz, és alispánválasztás is lehet.

A „Budapesti Napló“ és a „Pesti Hirlap“, — ezen par excellence kormányparti zsidóújságok — megkongatták a mult héten *Thuróczy* fölött a halálharangot, *Markhot* fölött pedig a vészharangot.

Vészi József lapja feldicsérte Osztróluetzky Gézát, a trencsényi főispánt, mily ügyesen és erélyesen tudta legyőzni a néppártot (!), s nem engedett neki egy kerületet sem, s ennek ellen-téül, névtelenül bár, de félreismerhetlenül le-szidta azt a „szomszéd“ főispánt, a ki nagy megyéjének többségét a néppárt martalékául esni engedte!

A „Pesti Hirlap“ pedig már egyenesen menesztette a főispánt, október 24-iki számának következő közleményében:

Lemondó főispánok. Thuróczy Vilmos, Nyitrai vármegye főispánja, ezen állásáról lemondott s felmentése iránti kérvényét már be is adta a miniszterelnöknek. Az ok, mely a főispánt lemondásra készítette, a nyitrai megyei szabad-
elvű-párt forrongásában keresendő, mely a főispánt tette felelőssé azért, hogy a szabad-
elvű-párt teljesen szervezetlenül ment neki a választásoknak és biztos kerületeit kénytelen volt a néppártnak, sőt a tót nemzetiségi pártnak átengedni. Nem kételkednek benne, hogy a kormányelnök Thuróczy lemondását elfogadja. A főispánal együtt alighanem új alispán kerül Nyitrai vármegye élére, mert a küszöbön levő tisztújítás alkalmából már is megindult ez irányban a mozgalom.

A „Hazánk“, ezen köztudomás szerint szintén kormányparti, — de nem zsidó — újság, október 25-iki számában így irt a kérdésről:

A nyitrai főispán lemondásának a híre újabbán föl-
merül a sajtóban. Okunk van hinní, hogy Thuróczy Vilmos, nyitrai vármegyei főispán végre valahára megérett a nyugdíjra. Nyitraiban Széll Kálmán belügyminiszter tulságos elnézésének a kizsákmányolásával Thuróczy Vilmos kegyetlen állapotokat teremtett. Bár jól tudta, hogy a régi Bányfő-csapatok keresztül nem erőszakolhatók a választásokon, a főispán végig a nagy vármegyén ezeket akarta ráerőszakolni a választókra. Es ennek a manővernek tulajdonítandó, hogy nemesak a néppárt, hanem a tót nemzeti-

ségiek is leverék a szabadelvű-pártot. Nem lehet kétség benne, hogy ennek a baleredménynek a következtében Széll Kálmán miniszterelnök siet elfogadni a főispán lemondását s olyan egyéniség kerül a vármegye élére, ki az ott szóbanforgó nagy nemzeti érdekekkel csupa kortespolitikából nem játszik ilyen könnyelműen.

A főispán sorsával bővebben foglalkoztunk és fogunk még foglalkozni, most az alispánra vonatkozó fenti közleményt akarjuk megvilágítani.

Már a képviselő-választások előtt erősen híresztelték, hogy a főispán és alispán között régóta fennálló feszültség, a legközelebbi tisztújításon fog nyilvánosan kitörni, s a két haragos nyílt harcra kelné! S mindazok, a kik a főispán szűkebb körű bizalmas tanácsának tagjai, már régóta dolgoznak Markhotnak az alispánságból való kibuktatásán.

Most a megyei közgyűlés előtt és alatt ezen kérdés már élénkebb megbeszélések tárgyát képezte, s meglátszott a bizottmányi tagok csoportosulásain, hogy valami szokatlan érdeklődés veszt rajtuk erőt.

Markhot ellenjelöltjeiként emlegetik: Dr. Kostyál Miklóst, Dr. Janits Imrét és Csillaghy Györgyöt, kik mindhárman komoly ellenfelei lehetnének.

Dr. Kostyál Miklós a főispánnak mindig egyik „fausrít“-je volt, a mióta csak Boszniából ide hozta. Dr. Kostyál ehhez a protekcióhoz nagybátyjának, Pongrácz Kálmán nyitrai közjegyzőnek révén jutott, a ki a főispánnak egyik felelősség nélküli besugója, és sokaknak véleménye szerint suggestív kezelője! Ezért kapta nemrég a kir. tanácsosi címet oly érdemekre való tekintettel, melyek csak a főispán előtt ismertek, de a nagy közönség nem tud róluk semmit.

Ha Dr. Kostyál Miklós lép föl, melléje áll a főispán az ő egész vezérkarával és ennek függeléivel. Sokat reményelnek Kostyál ipjának Vagyon Istvánnak a szenici és szakolcai kerületekre kiterjedő összeköttetéseitől és befolyásától. Ezekkel szemben Markhotnak javára esnek, hogy Dr. Kostyál nem örül rokonszenvenek sem a tisztviselőknél és jegyzőknél, sem a nagy közönségnél, s így bár képességeit azok, a kik közelebről ismerik, teljesen megfelelőeknek találják, biztos győzelemre aligha számíthatna. Épen a megyei közgyűlés idejében beszéltek a főispáni ebéd részesei egymásnak, hogy Dr. Kostyál Miklós, a fölmerült hírek, s hozzá egyesek részéről intézett kérdézősködések folytán elment Markhot Gyulához és ennek kijelentette, hogy semmi esetre sem fog ellene föllépni.

Ha ez igaz, Dr. Kostyál nyílt eljárása mindenkinek helyeslését érdemli meg.

Már Dr. Janits Imre sokkal veszedelmesebb ellenfele lenne Markhotnak. Dr. Janics volt főbíró és volt főjegyző is, s így az ő közgazgatási ismeretei még elég új keletűek ahhoz, hogy az alispáni hivatal betöltésére alkalmasnak tekintessék.

Dr. Janicsnak sok szavazata lenne a tisztviselők és jegyzők között is, és különösen a zsidók között! Megyeszerte köztudomású, hogy a zsidók mind Markhot ellen vannak, mert őt antisemitának tartják, és mert Markhot velők nem barátkozik úgy, mint ezt alispánlédjei tették, — sőt sehogysem! Az előbbi alispánok kivált Szalavszky és Crausz, mindig hizelegtek a zsidóknak, s leginkább a nyitrai zsidók vezetőinek; utóbbiakkal te-tu pajtások lettek, a megyei bizottságokban vezérszerepet juttattak nekik, mindenütt favorizálták. — Markhot mindezeket nem tette, és a zsidókra nézve valóban — dicséretére legyen mondva — hozzáférhetlen volt. Néhány héttel ezelőtt az egész galgóci járásban nagy port vert föl azon fogadtatás, melyben Markhot, Fuchs József nevű nagybérlőt részesítette, midőn ez egy kihágási ügyben, saját fia érdekében nála megjelent.

Fuchs elmondotta az alispánnak a dolog állását s kifejezte reményét, hogy fiának bántódása nem lesz. Markhot az ő szokott hideg modorával

megígérte Fuchsnak, hogy az ügy alaposan lesz megvizsgálva és törvényesen eldöntve. De Fuchs ezzel — őseitől öröklött szerénységénél fogva — nem volt meglepődve; hivatkozott arra, hogy ő nagybérlő, nagy adófizető, nagy gazdász és gyáros és hogy ő a kormánypartot szokta anyagilag is támogatni, a választásoknál is, és mindezeknél fogva elvárja, hogy az ügy az ő fiának javára döntessék el.

Markhotnak se kellett több. Először megtanította erélyes hangon Fuchs oraságot keztyűben dudálni s azután nagyon érthető módon mutatta meg neki, — nem ugyan goromba, de nem is előzékeny szavakkal — merre van a kijárási.

Képzeltető mennyire dül-fül azóta Fuchs s vele az egész zsidóság. Az esetről még az nap minden kávéházban dühöngtek a zsidók Nyitra is, Galgócon is.

S minthogy a plus-minus hasonló czasú Markhot alispánsága alatt már több ízben fordultak elő, a zsidóknak pedig nagyon jó memoriajok van, világos, hogy alispánválasztás esetén egytől-egyig Markhot ellen fognak szavazni. Van nekik a bizottmányban 100 és néhány szavazatuk.

Leginkább ezért tartják dr. Janits Imrét a legalkalmasabbnak arra, hogy Markhotot az alispánságból kibuktassa. És már olyan kombinációnak is akadtak hívei, a melynek értelmében Markhot önkényt is félre állhatna és akkor a nyitrai mandátumot neki juttatnák.*

Csillaghy György a harmadik jelölt, a civil püspök, a mostani képviselő-választások alatt erősen fogadta meg Széll Kálmán azon rendeletének utasítását, melyben a tisztviselőket a korteskedéstől óvta. Csillaghy György épen most volt az ő hivatalos teendőiben rendkívül szorgalmas. Mindenütt megjelent, a hol anyakönyvvezetői hivatalok — és Emödy vagy Horváth-párti választók voltak. Semlegességét is nagyon megövtá — mindig a kormánypartii jelöltekkel és ezek érdekében utazott. Mindezt pedig azért, hogy önmagának is szerezzen voksokat — az alispánságra, melyre egy ízben már majdnem candidálták.

Markhot ellenében Csillaghy is azért lehetne veszélyes jelölt, mert a jegyzők mint anyakönyvvezetők nem mernének az ő főnökük ellen voksolni — a zsidók épen úgy voksolnának mind mellette, mint dr. Janits mellett — és a főispánnak emberei szintegy.

A mostani közgyűlés alatt Csillaghyról is beszéltek, hogy kijelentette volna, nem aspirál az alispánságra. Ha ez is igaz, úgy mint dr. Kostyál nyilatkozata, akkor dr. Janits Imre egyedül maradna, és Markhot Gyula újból megválasztatása bizonyosnak nem mondható.

Dr. Janits a beavatottak sugdosásai szerint Markhot ellen már a mostani közgyűlésen is két győzelmet aratott. Az egyik, hogy a tisztviselők fizetésének fölemelését Markhot erősen ellenezte, de dr. Janits pártolta és ez meg is történt; — a másik, hogy Markhot keresztülvitte ugyan, hogy pénztárnokká Nickl Ferenc lett helyettesítve, de dr. Janits ennek ellenében keresztülvitte, hogy az ő sógora, Otto Árpád lett megválasztva.

Decemberben a tisztújításnál majd eldől ki lesz a győztes? —f.

* Ehez azonban szava lenne a néppártnak is, és talán Emödy József pártjának is. Szerk.

Liberális matadorok.

II. Horák Ede.

Ennek a Horák Edének is jobb lett volna hallgatni, szőresuhát ölteni magára, és valamely elhagyott klastrom borongós falai között vezetkelti botlásaiért.

De nem! Ő herostratesi hirnévre vágyott, nyakába vette Nyitramegye néhány választó kerületét és katolikus pap létére mindenütt agított a néppárt és a katolikus papok ellen.

Ő lett a kormánypartnak örökké bolygó zsidója, Ahasverus reverendában. Működését megkezdte a galgóci kerületben Rudnyánszky mellett; onnét a főispán utasítása folytán áthelyezkedett a szenici kerületbe Frideczky mellé. Itt azután kedvet kapott tovább menni, fölébredt benne az emberi hiúság. Azt mondotta magában: ha lehet kormánypartii jelölt Frideczky Timus, miért ne lehetnék jelölt én is! Dictum-factum és Horák Ede áttette főhadiszállását a másik Frideczky, a Béla mellé, s átvedlett a kormánypart szakolcai jelöltjévé.

Midőn azután Szakolcán oly nagy kudarcot vallott, még mindig nem nyugodott babérain, hanem elment segíteni a vágvecei kerületbe Csillaghynek, Jókainak, Biharynak és Emmer többi vezérkari matadorainak.

Az „Alkotmány“ azt írta Horák Edéről, hogy a Liptómezőre való, és hogy kár volt Csernoch János kanonoknak Horákot kimélni és a bűnvádi panasztól elállani. Megírták Horákról, hogy szélhámoságot követett el a doktori címmel, — hogy a szigorlatot Bécsben „kitüntetéssel“ letették állította, a vizsgadíjat és utiköltséget fölszedte, de a vizsgát mai napig sem tette le. Elneveztek őt mások becsületében vájkáló, csalás és szélhámoság útján szigorlati pénzeket szerző gentlemannek.

Most pedig egyszerre előáll Lellei János póstyéni jegyző, a ki előbb még mint Chudi János nagykeri tanító volt, és a „Nyitram. Közöny“-ben, — nem tudni fogadottan vagy fogadatlanul — prókátorkodik Horák mellett ekképen: a primás disponálta Horákot Ottovölgybe segédlelkésznek, a primás pedig tudja mit cselekszik, ergo a néppártnak és a „Nyitram. Szemlének“ nincs joga Horák Ede tisztességében kétkedni.

Hát Lellei-Chudi Jánosnak jobb lett volna hallgatni. Si tacuisses, philosophus mansisses.

A primás azért disponálta Horákot Ottovölgybe, mert el akarja dugni a világ szeméi elől, nehogy a „fiant scandala“ szükségességét épen a kath. papok bizonyítsák. S nem azon múlik valakinek tisztessége, vajjon valamely kis hivatalocskába bedugják-e, nehogy éhen halljon, hanem azon, hogy viselt dolgainak mi a character. Már pedig Horák Edének fentirt viselt dolgai character hiányban szenvednek. Mindezek okából a „Nyitramegyei Szemle“ Lellei-Chudi Jánosnak azt a jó tanácsot adja, vigyázzon, legyen óvatos barátjainak megválasztásánál, mert azon régi mondás: „Qui non noscitur ex se, noscitur ex sociis“ — igaz marad akkor is, ha valaki Horák Ede barátja. V-i.

Vincze Károly jutalmai.

Azon papok közé tartozik Vincze Károly nagy-hindi plebános-esperes is, akik a liberalizmus szekereit tolják és ezért a kormánytól és a kormányparttól hol nagyobb, hol csekélyebb jutalomra számítanak.

Vincze Károly úrnak jutalmai rendszerint választási elnökségekben, bizottsági tagságokban és hasonló kised hiúság-tapaszkokban nyilvánulnak.

Thuróczy Vilmos főispán sietett az október hó 30-iki közgyűlésen is megjutalmazni V. K. hűséges szolgálatait, a melyeket dr. Janits érdekében kifejtett és kinevezte őt a *candidationalis* bizottságba.

Ez a bizottság a delutáni gyűlés előtt, de már ebéd után szokott megtartatni és ezt az alkalmat használta föl Vincze Károly arra, hogy a főispánt figyelmeztesse és megkérje, nem e lenne-e jó Vaszáry Kolos ő eminentiájának, épen a közgyűlés napjára, — október hó 30-ára — eső névnapja és 10 évi érseki jubileuma alkalmából, erről is megemlékezni.

Igy történt azután a delutáni gyűlésen, hogy Thuróczy Vilmos főispán a primásnak üd-

völzöl feliratot indítványozott, a mit a gyér számban jelen voltak el is fogadtak.

Ez is jellemző eset a főispánnak és az egész kormánypártnak tapintatára.

Delelőtt a főispán megemlékezik *Fehérvári* jubileumáról, megemlékezik *Szilágyi* Dezső elhunytáról, — gróf *Eszterházy* János által leszidatja, s a jegyzők és hivatalnokok által lehurrogatja a katolikus főpapokat, — ebéd után pedig üdvözöl feliratot indítványoz ugyanazon leszidott főpapok fejének, *Vasary* Kolos esztergomi érsek úrnak! D.

Gróf Eszterházy János kirohanása.

Mérey Lajos a legutóbbi megyei közgyűlésen, mint lapunk más helyén is olvasható a nemzeti-ségi jelöltek verbói és szenici győzelméről mondott szellemes, erős, s tegyük hozzá igazságos kritikát. Nem foglalkozott annyira az eredmény okozóival, mint inkább azzal, hogy a vármegyét mennyire megbélyegzi a magyarság szempontjából. A közgyűlés azt elfogadta is, miként azt csaknem valamennyi budapesti lap közölte.

Gróf Eszterházy János pártolta *Mérey* indítványát, de olyan hangon, olyan indokolással s olyan izgatottsággal, amilyent nála még nem látott s tőle nem is várt senki. — Eddig azt hittük, hogy gróf *Eszterházy János* nyugodt, mérsékelt, szavait jól mérlegelő férfi, kire talán a megyében, vagy talán tovább is, idővel szép szerep juthat az országos politikai életben. Atyjának, gróf *Eszterházy István*nak emlékét mindenkitől dicsérni hallottuk, gyermekkorunkban rajongtunk érte, mint ersekújvári képviselő jelöltért, habár később rossz néven vettük, hogy élte alkonyán ő is az egyházpolitikai káros ujtások mellett foglalt állást.

Sokan azt hitték, s nem egyszer volt róla társaságokban szó, hogy gróf *Eszterházy János* azért választotta be magát a megyei közigazgatási bizottságba, s azért ad életjelt a főrendiház ülésein is magáról, mert politikai pályára szánta magát és a nyitrai főispánságon kezdené.

Gróf Eszterházy János okt. 30-iki beszéde, mondhatni mindenkit meglepett és kiábrándított. Akik látták és hallották, egyértelműen azt mondták: hangja reszketett, egész teste izgett-mozgott, kezeivel vagy az asztalt verte, vagy ide-oda hadonázott. Szavaiban nem mérséklet és átgondolt higgadság nyilatkozott meg, hanem az indulat, harag, izgatottság, féktelenség.

Olyan, gyűlölettől szikrázó tekintettel kísértte *Szell Kálmán* ellen támadó szavait, mintha régóta elfojtott bosszúságának akart volna kedve szerinti kifejezést adni. S olyan, majdnem a rikácsolásig fokozott hangon szidta *Szell Kálmán* a miatt, hogy a nemzetiségiek ellen nem tett semmit, és a főispánnak jelentéseit lakat alatt tartja, mintha azt akarta volna a közgyűlés tagjaival elhíttetni, hogy a verbói és szenici kudarcoknak senki más nem az oka, mint egyedül és kizárólag *Szell Kálmán*.

S ugyan olyan módon támadta az egész katolikus főpapságot és alpapságot kivétel nélkül. A támadás ele természetesen a hercegprimás ellen irányult, miután ennek egyházmegyéjében van a három szomszédos kerület, mely mindahárom nemzetiségi jelöltet küldött a parlamentbe. Nagy tüzzel és haraggal vádolta a papságot általában. „Azok a papok — ugymond — azok pakálnak a pánszlávokkal, ők okozták csatlakozásukat a pánszláv szegényfoltot.”

Hogy a nemes gróf úr mennyire téved, az kilátszik abból, hogy a verbói kerületben éppen a papság volt az, mely ellenjelöltet állított a nemzetiségi Valaseknek, s ugyancsak a szomszédos Nagyszombatban is a papság által támogatott néppárti jelölt állott *Kollár Márton*nal szemben.

Szóval gróf *Eszterházy János* egész beszédje valóságos kirohanás volt, melynek teljesen elhi-

bázott voltát, megvagyunk róla győződve, maga a gróf azóta higgadtan gondolkozva fölötte, bizonyosan belátta.

De az a beszéd nagyon tanulságos volt. Bizonyosságul szolgál arra, hogy gróf *Eszterházy János* nem barátja *Szell Kálmán* kormányának, mely a „törvény, jog és igazság” jeliségében született, s habár Nyitra megyében hatásának nyomai még eddig nagyon kis mérvben mutatkoznak: az ország más vidékein és a központban sikerei mégis csak igérkeznek.

S ha nem barátja ennek a kormánypártnak, melyik pártnak hívei közé tartozik? Vág-Veacsén *Emmer Kornél* pártján volt, aki *Szell Kálmán*nak híve. Beszédének egész iránya és tartalma azoknak nézetét igazolja, akik a nemes gróf urat, Nyitra megye dicső politikai vértanújának, báró *Jeszenák János*nak unokáját, *Bánffy Dezső* hívei közé sorolják.

Sajnosan tapasztaljuk az ő beszédéből azt is, hogy nála a katolikus papság iránti ellenszenv, utjába állt a tények higgadt elbírálásának, mert ha talán — mi nem tudjuk, de ha megengednők — egy-két kath. pap a képviselő választásnál hibázott volna, mért nem nevezte meg őket gr. *Eszterházy*? Mért akarta pellengérré állítani az egész kath. klerust? Mért támadta és szidta „azokat a papokat” kivétel nélkül. Avagy igazságos volna-e a budapesti lengyel gróf szédelgése miatt, aki öngyilkossággal menekült a bíróság kezei közül, most az egész arisztokráciát megtámadni?

Ám jó! Ha tette, lássa ő! Nem csak a kath. papság, hanem a megye minden jobb érzelmű fia tudja most, mit tartson most gróf *Eszterházy János* politikai meggyőződéséről és pártállásáról. Mit fog róla tartani *Szell Kálmán*, annak legjobban örülnék a nyitrai szabadelvűek, akik attól tartottak, hogy *Thuróczy Vilmos* azért bucsuzik el tőlük nemsokára, mert gróf *Eszterházy János* lesz az utódja!

Most már ettől nem tartanak. B.

Levelezés.

Privigyé, 1901. október 31.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Jól írta azt egy izben a *Krestyan* című tót ujság, hogy a privigyei járás főszolgabírája az archbör vastagodás betegségében leledzik, mert bizony ő kegyelme csakhamar elfelejtette a nagy kudarcot, melyet *Markhot Aladár* képviselő-jelölt bukásával vallott.

Már megint kezd hatalmaskodni, bár maga is bevallja, hogy decemberben mennie kell, a mi annyit jelent, hogy *Markhot Aladár*al *Filberger* uram is megbukott, amúgy Isten igazába. A nagy bukás ejtette sebek behegesztésére balzsamot rakosgat a mellére, pedig jobb lenne, ha inkább az inaira öntene erősítő olajat. Azt híreszteli ugyanis, hogy éppen most alkudozik a főispánnal az új járás iránt, melyet kipróbált közigazgatási érzkével azonégypépen agyon akar boldogítani, mint a hogy azt a privigyei járással tette.

Nem nélkülözi az érdekességet, hogy egy tisztviselő, a ki hivatalának körében teljesen felforgatta, polgári jogainak élvezetében háborgatta, igazságtalanságaival a végletegig elkeserítette a közigazgatási közegek védelmére szoruló népet, most alkudozik a főispánnal és feltételeket szab, mint valami győzelmes imperátor, kinek kezeiben meghódított tartományoknak a sorsa van letéve. Másutt egy ilyen tisztviselőt már régen elmozdítottak volna fegyelmi úton, Nyitra megyében alkudoznak vele, a mi természetes, mert Nyitra megyében a főtisztviselők annyira beleélték magukat a kalmár szellembe, hogy portékának tartják a hivatalos munkaköröket, melyek felett szabadon alkudozhatnak. Most már csak az van hátra, hogy árlejtés útján töltsék be a közigazgatási hivatalokat.

A választások lezajlása után a privigyei kerületben mindenki azt remélte, hogy a főszolgabíró erélyes utasítást kap a végig zaklatott, elkeserített kerületi polgárok pacifikálására. Azt hittük, hogy *Filberger* úrnak Nyitráról félreértelmenül megmagyarázzák, hogy annyi törvénytelen és visszaélés után kíméletes, és szigorúan törvényes bánásmód által a közigazgatási közegek iránti ellenszenvet elenyésztetni, az irántok való bizalmat, melyet az utóbbi évek alatt a hatóságok bűnei megsemmisítettek, helyreállítani törekedjék.

Sajnos, ez nem következett be. A privigyei kerületben a főbíró a személyes megtorlás, a legnemtelenebb bosszúállás politikáját folytatja. Rendre bírságolja a néppárti választókat, s bírság fejében oly összegeket rón ki reájok, hogy annak a földhöz tapadt szegény népnek anyagilag tönkre kellene mennie, ha annak az örültséggel határos hivatalos dühnek, mely a főbíró elfogta, a felebbezési fórumok gátat nem vetnének.

*Brestyenszky Kálmán*ra, a privigyei választó-kerület néppárti vezérférfiára 4 rendbeli bírságot rótt ki s ezenfelül becsületsértési perrel támadta meg állítólagos rágalmazás miatt. Ettől a pertől ugyan *Brestyenszky* nem ijed meg, inkább örül annak, mert van ám a büntető törvénykönyvben kemény paragrafus azok ellen, a kik hamis vádat emelnek.

Hogy a t. olvasó némi fogalmat szerezhesen magának arról a bírságolási mániáról, mely *Filberger*nel az erkölcsi téboly jellegével bír, ide iktatunk néhány esetet.

Mukis János nádaséri lakost, jogtalan fogtechnikusi gyakorlat miatt. 100 korona bírsággal sújtotta. *Pisz, Weisz* és *Stiecar* handlovai lakosokat, mert sertéseik elhullását csak 3 nap mulva az eset után jelentették be, egyenkint 50 koronával bírságolta meg. *Brestyenszky Kálmán* a többi között 40 koronára ítélte el, mert a választás alatt egy körmenetet nem jelentett be, pedig ilyen körmenet az egész választás alatt nem is tartatott. A mit a főbíró körmenetnek minősít, az egy egyszerű kirándulás volt néhány kocsin, melyeket Privigyére való visszatérőkben a lelkes privigyei polgárok zenezővel fogadtak és egy darabon kísérték is.

Egyébként *Filberger* most újabb kortestervekkkel is foglalatoskodik. Beakarja csempészni embereit a vármegyei bizottságba, s mintha a döntés tőle függne, kegyes ígéréteiben derűborúra osztogatja a bizottsági tagságot. Gondoljuk, lesz itt a néppártnak ereje a főbírói machinációk meghusítására. A zsámbokréthi kerület dolgoiba is kezdi magát beleártani. Egy zsidót minap megfenyegetett azon esetre, ha nem toboroz szavazatokat a szabadelvű-pártnak.

Sokat lehetne még írni erről az emberről, de már annak a megírása is, a mit papírra vetettünk, önmegtagadásba került. Vannak emberek, a kikben a nyilvánosságnak nincsen gyönyörűsége és a privigyei főbíró is ilyen. Megirtuk újra viselt dolgait, figyelmeztetésül azoknak, a kiket illet. Ha az alispán azzal az emberrel rendet nem csinál, a közönség elkeseredésének a privigyei kerületben nagyon sajnálatos következményei lehetnek.

Ujdonságok.

A főispán lemondott. Akinek halála hírért hozzák, rendszeresen nem sokáig él az. *Thuróczy* főispán nov. hó 2-án Budapestre utazott, s ma nov. 3-án, mint hitelesen jelentik, véglegesen beadja lemondását, ő is a politikai halottak mellé helyeztetik. — Ezzel kapcsolatosan kiemeljük, hogy azon esetre, ha dr. *Janits Imre* választatnék meg a vármegye alispánjává, akkor a nyitrai kerület orsz. képviselőjévé dr. *Thuróczy Károly* fog (?) megválasztatni. Ne, te ne! Elég volt a *Thuróczy*kból ez is.

Novemberi előléptetések. A nyitrai 14. sz. honvédegyalozredben Szegner Géza főhadnagy II. oszt. századosá, Fischer Gyula és Sajgó Jenő hadapród-tiszthelyettesek hadnagyokká lettek kinevezve. Benkovics Imre tartalékos hadnagy a tényleges állományba helyeztetett át.

Kinevezés. Baán Miklós nyitrai kir. törvényszéki aljegyző a losonci járásbírószághoz albiróvá neveztetett ki.

A „Szt. Ágoston” egylet közgyűlése. Talán 8—10 év óta, ez idén először jöttek össze a nyitrai r. k. főgimnáziumban fenálló „Szt. Ágoston”-ról címzett ifjúsági segélyegylet közgyűlésén a tagok határozatképes számban. Évről-évre az első ülés részvétlenség miatt rendszerint megtartható nem volt. Az elnöki jelentésből kivevesszük, hogy a nép közt oly nagy a szegénység, hogy mintegy 400 tanuló közt alig van 100, kik jogyenkönyvekért nem folyamodtak volna. Ez idén is 271 folyamodvány folyt be, melyből 260 kedvezően lőn elintézve, mert minden folyamodó, ha nem is minden, de legalább részben elegendő számú könyvben részesült. 11 kérvény részint azért, mert a kérvényező szülői olyan anyagi helyzetben voltak, hogy az iskolakönyveket fiaik részére minden nehézség nélkül megvehették, egy része pedig rossz magaviselet, és gyenge kalkuláció miatt nem részesült jótétben. — Nagy részt ütött az egyleti pénztáron azon körülmény, hogy a tanügyi kormány folyton változtatja a könyveket, minék folytán több mint 100 darab könyvet kicserélni kellett. Ezen tanévben ugyanilyen kilátás van, miért is az igazgató szintoly magas tételt vesz fel az 1901/2. tanév költségvetés terhére. A legnagyobb adomány, melyet az egylet múlt tanévben kapott, Simko Antal hagyatéka volt 600 kor. Bende Imre püspök védnök ömeltősága rendes 50 koronáját, tekintve a nagyobb kiadásokra, évenkénti 100 koronára emelte. Eperjessy Albert meghatalmazott miniszter 100 koronával járult az egylet kiadásaihoz. Az egylet összesen 84 alapító és 136 rendes tagot számlál. Az egylet vagyona 1901. július 1-én 28,707 kor. 62 fill. mint törzsvagyon, a pénztárban készpénz 63 kor. 99 fill. Tankönyvek, hozzá való állványok és egyéb felszerelések 3897 kor. 92 fill. értéket képviselnek. Összesen tehát 32,509 kor. 53 fillérből áll, mely összegbe 228 kor. a hátralékos tagdíj beszámítva nincs. Bevétele volt 2785 kor. 10 fill., kiadása pedig 2785, melyből levonva új könyvekért 1119 kor. 40 fill. és a befolyt, de fel nem használt 1584 kor. 72 fill., mely tökesítve lett, és a 63 kor. 99 fill. készpénz; 128 korona leiratott. Édekes vita támadt, mikor az egylet egyik régi tagja olyan indítványt nyújtott, hogy nem lehetne-e zsidó, lutheránus és kálomista fiukat könyvadományokban részesíteni? Csodáljuk a felszólalót, mikor katolikus tanulók is protekcióra szorulnak, hogy könyveket kapjanak. Azonkívül ez még az alapszabályokba is ütközik. Egy másik felszólaló megjegyzi, hogy van Nyitra vagy 10 zsidóegylet, talán találkozik olyan, mely szegény hitsorsosait szintén segítheti. A zsidók a saját fajuk segélyezéséről híresek, csak a szegény gimnázistáknál tesznek kivételt? Vannak zsidaink közt igen vagyonosak és szeretnek is adakozni. Addig, míg szegény kath. tanulók nincsenek el látva a szükségességgel, az egylet a zsidók támogatását nem veheti fel céljai közé. — A számvizsgáló bizottságnak és a pénztárnoknak a felmentvény megadatott. A választmányba beválasztottak: Sarmaságh Géza, Szücs István és Conrád Imre tanárok, a tanári kar részéről az utóbbi jegyző és könyvtárnok lett. Továbbá: Jeszenszky Alajos kanonok, Kottesovszky Alajos, Kutvaszer István, Bieliczky Elek, Jakubovics Sándor, Ötvös Ödön, Bócz Antal, Horváth József és Petrovics László vettek fel a választmányba.

Őszi megyei közgyűlés. Nyitra vármegye törvényhatósági bizottsága október hó 30-án tartotta őszi rendes közgyűlését Thuróczy Vilmos főispán elnöke alatt. A főispánt meg-

jelenésekor a vármegyei tisztviselők és a jegyzők, kik a gyűlésnek túlnyomó nagy részét képezték, tüntető éljenzéssel fogadták, a mely tüntetéstől azonban aligha fog megszilárdulni a főispán úr ingadozó állása. (Már megbukott! Szerk.)

A napirend előtt az elnök főispán megemlékezett Erzsébet főhercegnőnek Windisch-Graetz Ottó herceggel való eljegyzéséről és indítványozta, hogy az örvendetes esemény alkalmából a törvényhatóság a trónhoz hódoló feliratot intézzen. Ugyancsak megemlékszik br. Fehérváry Géza jubileumáról, kiemelve a jubiláns katonai és államférfiai tulajdonságait. A közgyűlés a főispán beszéde kapcsán elhatározta, hogy a honvédelmi minisztert feliratilag üdvözli. Folytatólagosan Szilágyi Dezső emlékének szentelt a főispán kegyeletes szavakat, esetelven kiváló érdemeit, melyeket a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökített meg.

A főispán beszéde után Horvát Sándor főgimnáziumi igazgató szólalt fel és nagy magasztalások között bizonyította, hogy a megye mostani feje az adminisztrációra való rátermettségét 11 esztendőnek folyamán olyan fényesen bizonyította be, hogy azt csak a rosszakarat vonhatja kétségbe. Horvát Sándor éppen ezért megütőkésszel szemléli a főispán ellen intézett támadásokat és azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a nyitrai megyei szabadalvópártnak az országos képviselő-választások alkalmával szenvedett vereségért a főispánt okozni nem lehet, hanem okozni kell a törvényhatósági bizottság tagjait, a kik nem érvényesítették befolyásukat a választók politikai irányítására.

Sajátságos dolog és jellemző tünet, hogy egy főispánnak a megyei adminisztrációra való rátermettségét tizenegy évi hivatalviselés után külön kell dokumentálni egy olyan ember szavaival, a ki a megyei adminisztrációval soha életében nem foglalkozott. Valószínű, hogy tetteket nem igen tud felmutatni a Thuróczy-féle regime, vagy ha tud, azok nem lehetnek olyan ékesszólók, mint Horvát Sándor szavai. Még jellemzőbb, hogy a bizottsági tagok nagy többsége ezt a fogyatékos beszédet, melynek ele éppen ellenők irányult, frenetikusán megéljenzte.

Élénk érdeklődéssel hallgatta ezután a közgyűlés Mérey Lajos felszólalását, a ki a szenici és verbói kerületek képviselő-választásának eredményével foglalkozva a méltatlankodás érzésével vette tudomásul, hogy az említett kerületekben a magyar állam ellenesei nyertek mandátumokat. Beszéde végén indítványozta, hogy a közgyűlés a magyar korona egysége iránti törhetetlen hűség, a magyar állameszmé és a magyar nemzet államalkotó fölénye szempontjából a szenici és verbói választások eredménye felett megütőkésszel jelentse ki.

Mérey után nyomban gr. Esterházy János állott fel és midőn kijelentette, hogy elfogadja Mérey indítványát, **indulatosan kikelt a miniszterelnök ellen**, a ki a választások előtt kibocsátott rendeletével a közigazgatási közegek akcióját megbénította s ezzel a népet hivatott vezéréitől megfosztotta. *Kifakad továbbá a főpapok ellen, a kik a pánszláv papokat le nem szerelték*, az alsó papság és a lutheránusok ellen.

A szenvedély sugallta izgatott beszédben a gróf úr jobbra-baira mérte az ütéseket, de nem bírta fején találni a szegret. Egy kis visszaemlékezésével eszébe juthatott volna, hogy Vágújhegyen pl. éppen egy katolikus pap folytatott nehéz küzdelmet a nemzetiségi jelölt ellen s ennek a küzdelemnek az eredménye az lett, hogy a nemzetiségi jelölt a szintén küzdő kormánypárt jelöltjét le nem győzhette. A verbói és a szenici kerületekben pedig a nemzetiségi jelöltek győzelme egyedül és kizárólag a lutheránusoknak tulajdonítandó.

Ezekkel szemben a kormánypárt és a néppárt egyesülése biztosan győzött volna, de az ilyen paktumhoz több okosság kell, mint a mennyi a nyitrai bánfjánusok agyában székel és kevesebb gyűlölet, mint a mennyivel telve van Thuróczynek és az ő tanácsosainak lelke a papság és a néppárt ellen. Ezt kellett volna Esterházy János grófnak hangsúlyoznia, akkor valóságot mondott volna.

A főispánnak Esterházy szavaira, melyek annyira igazságtalanok a kath. fő- és alpapság iránt, nem volt egyetlen helyreigazító észrevétele sem. Úgy látszik a gróf a főispán szájze szerint beszélt.

Mérey indítványának elfogadása után a közgyűlés a folyó ügyeket tárgyalta. Egymásután le tárgyaltattak az alispán, a közigazgatási bizottság és az árvaszék időszaki jelentései. A törvényhatósági bizottság tagjainak választására november

hó 12, 13. és 14-ike tüzetett ki, a tisztújító közgyűlés pedig december 19-én fog megtartatni. A megüresedett főpénztári állásra Otto Árpád és a szintén üresedésben volt gyámpénztári állásra Kozmovszky Ödön választottak meg. Dobcsányi István első aljegyzővé, Vinkler Gyula második aljegyzővé, a többi aljegyzők pedig sorrend szerint lettek egy fokozattal előléptetve.

Valások János, verbói orsz. képviselő ellen, Krakovánban tartott beszéde miatt a nyitrai ügyészség izgatás címén vádat emelt s kérte a képviselőháztól Valások mentelmi jogának felfüggesztését.

A nyitra-érsekújvári telefon okt. 31-én szólalt meg először. Mint egyik t. barátunk a postahivatalból értesít, az összeköttetés múlt hó végével teljesen létesült. A próbabeszélgetés a legfőbb mérvben kielégítette a hozzákötött várakozásokat. Érsekújvárott ugyan hiányzik még a kapcsoló szekrény, de mire e sorok napvilágot látnak, bizonyára az is megérkezik „megyénk Debrecenébe” Még e hét folyamán megtörténhetik a felülvizsgálat s november 15-én okvetlenül átadatik a forgalomnak. Azután három percig beszélhetünk egy pengő forintért az ország legtávolabbi részeivel is. A diskurzus kissé drága ugyan, de kuriozumnak egyszer-kétszer megjárja, s ha szükség lesz reá, nagyon is kifizeti magát, mert a táviró a huszadik században kissé lassú. Boldog Isten, ki hitte volna ezt 50 év előtt!!

Halál az ellenőrzési szemlén. A most lefolyó ellenőrzési szemle alatt Polónyi János honvéd-százados egy Kovács Károly nevű őrmesterrel Német-Prónán tartotta az ellenőrzési szemlét. Az őrmester a századosnak jelentette, hogy rövid időre távozik. Miután azonban elmaradása nagyon hosszú ideig tartott, föltűnt keltett. A százados elküldte kürtösét az őrmester felkeresésére. Egy félreeső helyen meg is találták halva. A boncolás tudó-verkiömlést konstatált, mert az őrmester már évek óta tüdőbajban szenvedett. Temetésén az egész község népe megjelent.

A trencsényi kath. legényegylet f. hó 4-én, fővédnöke névünnepeinek előestéjén „Imre-ünnepélyt” tart a következő programmal: 1. Elnök megnyitó beszéde. 2. Új tagok felavatása. 3. „Isten áldja a tisztas ipart”, éneklés az egyleti dalárda. 4. Felolvasás szt. Imre hercegről, tartja Porubszky János. 5. „Az apostol”, szavalja Butora Ferenc. 6. „Letarolva már a mező”, éneklés az egyleti dalárda.

„Érmelléki első szőlőoltványtelep” Nagy-Kágya hirdetését a t. c. olvasóközönség szives figyelmébe ajánljuk.

A béka. Két vándorlegény utazás közben egy pocsolyához ért, hol javában kuruttyoltak a békák. — Adok egy hatost, mondá az egyik, ha megeszol egy varangyos békát. — A második pajtás jobban vágyódott a hatos után, mint undorodott a békától, nagy nehezen beuzsonnázott a varangyosból és megnyerte a pályadíjat. — De most meg a másik sajnálta, hogy oly könnyelműen elpocsékolta pénzét és azt az ajánlatot tette a győztesnek, hogy most ő maga is megeszol egy varangyot, ha a másik egy hatost ad neki. Ez ráállt és miután bekebelezett egy példányt nem éppen a legszebb fajtajából, visszaadta neki a hatost. — Aztán megszólalt bennök a béka ilyen filozófiában: — Most ott vagyunk ahol voltunk, azzal a különbséggel, hogy mindketten varangyos békát ettünk.

Kérelem a ft. papsághoz. Szeretném mindazt összegyűjteni, ami hazánkban a bolds. Szűz tiszteletére vonatkozik. Ez okból szűz Mária nevében azon kérelemmel fordulok a fő-tisztelendő papsághoz és Szűz Mária minden tisztelőjéhez, kegyeskednék csekélységgel közölni mindazt, ami plébániáján úgy a *multból*, mint a *jelenből* Szűz Mária tiszteletére vonatkozik. A multat illetőleg sok esetben a Visitatio Canonica ad felvilágosítást. Ily adatok volna: Szűz Mária templom, kápolna, oltár, kép vagy szobor, esetleg a helységben vagy a határban. Mely évből valók ezek, s kinek az adományából? Van-e Mária-társulat, milyen, mely évben alakult, s hány tagot számlál? Ha a szobron felirat van, ennek közlését is mély tisztelettel kérem. *Krasz-*

nyánszky János, segédlelkész, Alsó-Hircsó. (Trencsén megye)

A galgóczi mandátumhoz. Vettük a következő levelet:

Galgóc, 1901. okt. 28-án.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Becses lapja utolsó számában a galgóczi választással foglalkozván, szíveskedjék tudomásul venni, hogy Fodor József s társai egyszerűen a galgóczi mandátum megszüntetését kérték, tehát a Curia tovább nem is mehet; továbbá, hogy Fodor József s társai a választás előtt pár nappal egész loyálisan figyelmeztették b. Gagernt s vezető embereit a defectusra s kérték, állítsanak alkalmas jelöltet, kimélik meg a kerületet az új választástól; de büszke elutasításban reszesültek.

T. tisztelettel
alázatos szolgálja,
Fodor József.

Készséggel közöljük e sorokat, azon megjegyzéssel, hogy Nyitra általános volt a nézet, miszerint a galgóczi mandátum megtámadói nem csupán az utóbbinak megsemmisítését kérik, hanem egyúttal azt is, hogy a bukott ellenfél győztesnek nyilvánítsák, minden új választás nélkül, mint azt a vármegye a bizottsági tagok választásánál tette 1895-ben. — Nem ismerjük azokat a körülményeket, melyek miatt b. Gager mandátuma megsemmisítését kérik, s jelenleg nem is vagyunk azon helyzetben, hogy Fodor József urnak jelen felszólalását „G—g—t. barátunkkal közöljük, ki a multkori cikket írta. Annyit azonban már most előre is megmondhatunk, hogy bizunk, miszerint a mandátumot megsemmisíteni nem fogják, mert 1. a galgócziakat eleve figyelmeztették, hogy vonják vissza a jelöltet, és még sem tették; 2. mert az „Aikotmány“, mely nálunknál jobban ismeri b. Gager személyes körülményeit, és mégis kijelentette, hogy a mandátumot megsemmisíteni nem lehet; s 3. mert Kosuth Ferenc sem lakik 10 év óta Magyarországon, és mégis tagja a törvényhozásnak.

Az ürményi kath. kör november hó 9-én este 8 órakor a kör helyiségében a m. ker. iskolatestvérek nyitra-bajnai első anyaháza felszólalására táncmulatsággal egybekötött jótékony-celu hangversenyt rendez. Tárgysorozat. 1. „Le calife de Bagdad“, előadják Karsay Aladár és Alajos t. 2. „A mohácsi koldus“, előadják dr. Tóth Károly. 3. „Adagio v. Beethoven“, előadják özv. Gáger Mihályné és Alajos testvér. 4. „Mendelsohn duetjei“, előadják Hunyady Teréz grófnő, Bilek Erna, Hlavaty Károly és Hlavaty Károlyné. 5. „Zongora hangverseny“ v. C. M. Weber, előadják Hunyady Teréz grófnő. Szünet. 6. „Grand Steptuor“ I. rész, Beethoven, előadják Suszlik János és Alajos testvér. 7. „Walküre“ Wagner Richárdtól, előadják Gáger Mihályné és Alajos testvér. 8. Aria „Stabat Mater“-ből Rossinótól, előadják Gáger Mihályné és Alajos testvér. 9. „La prise d'Arme de Madame de Cambolas“ előadják Karsay Aladár és Alajos testvér. 10. „Leány-kar“, előadják az ürményi lányok. Belépti jegy személyenként 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag lesznek nyugtázva.

Fenevadak Nyitramegyében. Ismeretes, hogy Párkány környékén egy ketrechől kiszabadult tigris nagy pusztítást vitt végbe egy ottani berló aklában. A hatóságok egy 200 emberből álló katonacsapatot küldöttek ki az afrikai fenevad kézrekerítésére. Eleinte legtöbbször mesének tartották a hírt, de most a belügyminiszter is felhívta Nyitramegye alispánjának figyelmét, ugyszintén a barsvármegyei törvényhatóságot állítólag azon hozzáadással, hogy nem csupán egy tigris, hanem kettő szökött meg, sőt egy oroszlan is. Honnan szökött meg, nem tudja senki megmondani, sőt magát a tigris „személyesen“ nem látta senki. A vadászok most hajszolják, de még senki sem tudja, vajjon tigrisre vadásznak-e, vagy pedig — kacára. — Majthényi

főbíró, mint tudósítónk jelenti, jelentést tett az alispánnak, hogy tigris ugyan nem, hanem a Szalakusz és Nagy-Apony között országuton két elefántot látott. És pedig az egyiket ott, hol a Szomorfalura vezető országut elágazik, a másik vagy két kilométerrel beljebb. De nem mert rájuk löni, mert egészen békés teremtések voltak, melyek csak akkor bántalmazták az embert, ha feldühösítik.

Öngyilkosság. Vagy két hónappal ezelőtt küldték a nagy-bossányi körjegyzőségbe segédjegyzőnek Palásthy Kálmánt, kinek vonzóereje magához esalta régi ismerősét is, egy Budapesten lakó zsidó leányt, kivel már azelőtt megismerkedett. A magasabb helyről hozzánk leszármazott segédjegyző, írja tudósítónk, szíve választottjának lakásáról gondoskodott Kis-Bossányban, a hol csendes szerelmüknek éltek. Ám az idillikus helyzet nem tartott sokáig. Mert vagy két héttel ezelőtt a romantikus segédjegyző eltűnt, azóta se híre, se hamva, a szépséges zsidó leányt pedig, a kinek, mellesleg mondva, Budapesten tisztességes és biztos keresete volt, s aki csak a segédjegyző házassági ígéreteinek hitelt adva, jött Bossányba, eszméletlen állapotban találták a mérgezés tüneteivel, s innen rögtön a nagytapolcsányi közpórházba szállították, a hol a legodaadóbb orvosi segély dacára meghalt. Már ott járt a kir. járásbíró úr, — ám minthogy a kihallgatások és a bünjelek „teljes hiánya“ büntényre való következtetésre fel nem jogosítanak, vagyis valószínűleg csak öngyilkosság forog fenn, az egész ügy, úgy látszik, békeséges befejezés nyert.

A törzsasztal. Budapest egyik ösmert törzsasztalánál estéről-estére a legkedélyesebb módon csipkedik egymást a társaság tagjai. Floridor a sokat csodált hőszerelem, a nők kedvence, utóbbi időben feltűnően lehangolt. „Floridor szerelem!“ suttogják a bankárleányok. „Az igazgató nem ad már előleget!“ jegyzi meg egy asztaltársa, egy másik pedig felajánlja pénzesztárcaját a művészeknek, aki kapva-kap rajta; de ezt átvéve, csak tántorgó úrességet talál benne. Így megy a hecelődés napról-napra. Floridor komor arcán sötét gondolatok mely barátját szánatnak. Senki sem tudja megfejteti Floridor rossz kedvének okát. Legjobb barátai sem. A titok fátyola azonban nem sokára fellebben. Egyik barátja véletlenül látja, hogy egy délelött komoly ábrázattal hagyta el egy ismert bankház üzlethelyiségét. Ah! Tehát tőzsdén játszik? Avagy sorsjegyeket vásárolt? ... Ettől a naptól fogva nem volt nyugta és ő csak annyit mond a csipkedésekre: „Szerencse-csillagom elhagyott!“ Állandóan rosszáedvű, morozus. Gyengéden vigasztalják, de hiába. Egy este aztán egy premiéren oly tüzzel játszta el szerepét, hogy hasonló hatást még nem ért el művészetével. Barátai ünnepelték Bannet-t rendeztek tiszteletére. Polyt a pezsgő és a beszédek árja. A kedélyek hulláma magasra csapott, midőn Floridor egyik barátja a következő beszéddel üdvözölte a művészt: „Nos kedves barátunk most már mindig jó kedvű lehetsz és nyugodtan alhatsz, mert Török-nél megütödted a főnyereményt! És csakugyan a háttérben Török A. és Társa bankháza (Budapest, V. Váci-körút 4.) két küldötte jelent meg, kiket a művész hálából a lakomára meghívott. Most már nem csak a művész, hanem a szerencsés bankházat is lelkes szavakban ünnepelte a jókedvű társaság.

A közönség köréből.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyilatkozat.

A „Nyitrai Hírlap“ 43. száma a szövetségtekről írván, kazár módon neki megy ezeknek. Miután ilyen zsidó lapok olvasója nem vagyok, mindazonáltal figyelmessé tettek engem a cikkre. Az említett lap szerint a jablonici fogyasztási szövetség tagjai az előre látható bukástól tartván egymásután fölmondottak és a szövetségtekről kiléptek volna. Ez határozott hazugság. A kiléptek száma kettő, t. i. az aljegyző és a községi pénztáros, még pedig a választások után felülről való nyomás következtében. Tehát tekintetbe sem vehető. A lap szerint a fölbolba történt betörés alkalmával jelentékeny értékű árút és készpénzt raboltak el és erről a csendőrség alig lett volna értesítve. A betörés megtörtént, a kár jelentéktelen, mert a boltos háznépével együtt idejekorán elzavarta a tetteseket. Elloptak egy süveg cukrot, néhány vég kanafaszt és 4 koronára ragó aprópénzt fillerekben. De hogy a csendőrség alig értesített volt, ez vakmerő rágalom és hazugság, a tett elkövetése után azonnal jelentést tettek a csendőrségnek; persze ezek a tisztelt urak egyszerűen azt mondták, hogy ráérnek reggel is keresni a gonosztevőket, pedig a csendőrségi szabályzat másképp rendelkezik. Jobban esett ne-

kik az édes álom. Különbön nyomán vagyunk a lopásnak, de ez nem a csendőrök érdeme. A lap indirekte foglalkozik személyemmel is, erről majd a bíróság ítel s ott keresek vele szemben elégtételt magamnak.

De hogy lássa a kazár lap, hogy szövetségünk virágozik, bátor vagyok ide csatolni a központi ellenőrnek a jelentését október 25. keltező. Készpénzen vett árúk 75172 kor. 77 fil. Hitelbe vett árúk 13332 kor. 86 fil. Készpénzen eladott árúk 66776 kor. 15 fil. Hitelbe adott 6396 kor. 2 fil. Árukészlet értéke 22912 kor. 91 fill. A tagok száma 550. Üzletrészek száma 1126. Utolsó hónapban eladott árúk értéke 11556 kor. 68 fil. Fiókok száma 3.

Tiszta nyereség 4389 kor. 35 fillér alig 10 hó alatt.

Ebből a jelentésből is világos, hogy szövetségünk nem bukó félben van, hanem gyarapszik. Jablonic, 1901. okt. 29. Hazafias üdvözléssel Jablonic és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetség.

Zselő Károly,
ig. elnök.

268/4. 1901. Ö. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírói kiküldött ezennel közhírré teszem, hogy néhai **Markovics János** volt nyitrai kanonok hagyatékához tartozó, a felvett leltárban 2—17 tétel alatt jelzett arany- és ezüstneműek, valamint 32—236 tétel alatt özszeirt butorneműek és házi felszerelések folyó év november hó 12-ik napján d. e. 9 órakor Nyitra, felső város, kisebb papnevelde épületében, az öröktagyó volt lakásán, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Nyitra, 1901. év november hó 2.

Markovich Sándor,
v. aljegyző, bírói kiküldött.

896/1901. végreh. szám

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyitrai kir. járásbíró 1901. évi V. II. 200. sz. végzése következtében dr. Bangha István ügyvéd által képviselt nyitrai székeskapitánus javára, **Pulcz Keresztély** nyitrai lakos ellen 800 kor. s jár. erejéig 1901. évi április hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2412 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szobabútorok és ruhaszövetek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nyitrai kir. járásbíró 1901-ik évi V. II. 200/4. számú végzése folytán 800 kor. tőkekövetelés ennek 1900. évi február hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj eddig összesen 110 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Nyitra, leendő eszközökre 1901. évi november hó 12-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nyitra, 1901. évi okt. hó 28-án.

Vályi Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Divatárú-üzlet

jutányos áron azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Schmidt Aurelia,
Nyitra, Kalmár-utca 10. sz.

Nyitrai Népbank zálogkölesön-
osztálya.

Zálog-árverés

1901. november 12-én.

Mindazon ékszerek és zálogtár-
gyak, melyek 1901-ik évi június hó végeig
ki nem váltattak, vagy át nem irattak, f. é.
november hó 12-én a Nyitrai Népbank
termében délután 2—4 óráig tartandó nyil-
vános árverésen eladni fognak.

Fizetési halasztások csak 10% lefizetése
mellett történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavar-
nak eleje vétessék, megjegyzendő, hogy azon
zálogtárgyakat, melyeknek határideje már le-
járt és az árverezésre kiszemeltettek, sem
kiváltani, sem átírni nem lehet.

Nyitrán, 1901. évi október hó 16-án.

Az igazgatóság.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és esemegfajokban fajtisztán,
teljes jótállással. 3—20.

Élőkerítés.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három
évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez
az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető
pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen
nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró
nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez
rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás
mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. —
Ara 6 frt.

Diócsemeték.

Óriási jövedelmet biztosító vol-
tánál fogva ennek tenyésztése
számos gazdaságban az utóbbi
időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomata **főárjegyzék ingyen és**
bérmertve küldetik minden rendelési kötelezett-
ség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan
könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmertve
küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy
család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítá-
nák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény
családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érde-
kében áll, kik rendelni semmit nem akarnak,
mert benne számos oly közlemények foglaltatnak,
melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim:

Érmelléki első szőlőoltvány-telep Nagy
Gábor, Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Minden
háziasszony
és anyja

üdvözölhető, aki az egészség,
takarékoság és jóízre való
tekintetből a Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé (mely
csakis az ismert eredeti
csomagokban valódi) hasz-
nálja.

Gazdának vagy pajtamesternek,

esetleg valamely uradalomhoz **vincellérnek**
ajánlunk egy a gyakorlati gazdászati minden
terén jártas egyén, 35 éves, ki már hasonló mi-
nőségben egy megyei uradalomban 7 évet töltött.
— Szíves tudakozódást intézni lehet e cím alatt:
Beluszky Pál gazda, Abalehota u. p. Ny.-Ujlak.

Gyümölcsfákat

gazdag gyökérzetű, erőteljes hajtású,
3—4 éves életerős példányokban szállít
a kis-tapolcsányi főhercegi uradalom
kereskedelmi kertje.
Ugyanott mindennemű **disz- és tü-**
levelű fák kaphatók.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

VAJDA J. butorgyári raktára NYITRA, Párutca.

Olajfestményekben nagy választék a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. butorvásárló közönség becses figyelmébe ajánlom dús válasz-
tému, szilárd és modern stílusú

**háló, ebédlő, uri szoba és szalon be-
rendezésekből álló raktáramat**

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, minden versenyt kizáró
olesó árakon, ugyszintén

saját készítményü kárpitos butoraimat.

Szolid és pontos kiszolgálás biztosítatik. Kivánatra költségvetéssel
és rajzokkal szívesen szolgálók.

51—52.

Kiváló tisztelettel

VAJDA J.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

Szalon garnitúrák rendkívül jutányos áron kaphatók.

Szalon garnitúrák rendkívül jutányos áron kaphatók.

